

TALLÓZÓ

Hírek, írások, gondolatok és vélemények a szociális területről...

2021. Június

Több százezer családi gondozást végző helyzetét nehezítette tovább a járvány

Gulyás Erika. Népszava. 2021.06.30.

https://nepszava.hu/3124764_tobb-szazezer-csaladi-gondozast-vegzo-helyzetet-nehezitette-tovabb-a-jarvany

Egész Európában nehezebb lett a családi gondozást végzők helyzete a COVID-19 járvány hatására – erről jelent meg a Debreceni Egyetem Egészségügyi Karán oktató Patyán László tanulmánya. Az összegzésből egyértelműen kiderült, hogy Magyarországon is óriási tömegről - több százezer emberről - beszélünk. Ebbe a körbe tartoznak mindazok, akik a munkájuk mellett vagy azt feladva gondozzák fogyatékosággal élő, beteg vagy idős családtagjukat. A nemzetközi tapasztalatok alapján a társadalomkutató az összes gondozási tevékenység 80 százalékát sorolja ebbe a körbe, ennek 76 százalékát nők végzik. Csaknem 60 százalékban a segítségre szoruló gyermeke, 22 százalékban házastársa a gondozó.

Több mint egy év után ismét látogathatók a rabok

Iván-Nagy Szilvia. Telex. 2021.06.30.

<https://telex.hu/koronavirus/2021/06/30/fogvatartott-rab-latogatas-borton>

2020 márciusa óta nem fogadhattak látogatókat a rabok a magyarországi büntetés-végrehajtási intézetekben, de 2021. július 1-jétől, csütörtöktől erre ismét lehetőségük lesz. A fogvatartottak csak olyan látogatót fogadhatnak, aki rendelkezik védettségi igazolvánnyal. A látogatás teljes ideje alatt kötelező a szájmaszk viselése és az előírt szociális védőtávolság megtartása, valamint kerülni kell a közvetlen testi érintkezést. Látogató fogadására havonta egy esetben, maximum 30 perc időtartamban kerülhet sor.

A gyerekeket nem védi, a gyakorlatban nem tartható be, az EU-t felbőszíti a meglelles törvénymódosítás

Előd Fruzsina, Janecska Kata. Telex. 2021.06.29.

<https://telex.hu/belfold/2021/06/29/melegellenesse-tett-pedofiltorveny-gyorstalpalo>

Szokatlanul nagy felzúdulást váltott ki a korábban széles társadalmi támogatottsággal bíró pedofilelles törvény, amit végül egy a melegeket durván megbélyegző kiegészítéssel fogadott el a parlament. A Telex Gyorstalpalóban ezúttal azt járjuk körül, miről szól pontosan, mi a szülő joga, milyen célt szolgálhat az új jogszabály meglelles része, átmehet-e tényleg a gyakorlatba, és milyen következményekkel számolhat a kormány amiatt, hogy ennyire szembefordult az uniós konszenzussal.

A fenekelés visszaveti a gyerekek fejlődését, és súlyos magatartászavarhoz vezethet

Bodnár Zsolt. Qubit. 2021.06.29.

<https://qubit.hu/2021/06/29/a-fenekeles-visszaveti-a-gyerekek-fejlodeset-es-sulyos-magatartaszavarhoz-vezethet>

Ha a szülők testi fenyítéssel büntetik a gyermeket, az nem javít annak viselkedésén, sem a társas alkalmazkodáshoz nélkülözhetetlen szociális kompetenciáján, sőt sok esetben hosszabb távon kibontakozó magatartászavarokhoz vezethet – derült ki egy 69 különböző kutatás eredményeit összegző tanulmányból, amely a Lancet folyóiratban jelent meg. A tanulmány szerzői csak olyan korábbi kutatásokat vettek figyelembe, amelyekben a fegyelmezési célú fizikai büntetés hatásait vizsgálták, vagyis a verbális fenyítés és a súlyosabb, egyértelműen gyermekbántalmazásnak számító fizikai büntetés eseteit figyelmen kívül hagyták.

A szexedukáció messze nem csak a szexről szól

Szalai Bálint. SzabadEurópa. 2021.06.28.

<https://www.szabadeuropa.hu/a/a-szexedukacio-messze-nem-csak-a-szexrol-szol/31321041.html>

A politika újra és újra rátalál a szexuális étellel kapcsolatos edukációra, és különösen az emberi szexuális kifejezést akarja szabályozni. Mondjuk az alkohollal vagy a dohányzással kapcsolatos edukáció egyáltalán nem érdekli ennyire a politikusokat, pedig nagyobb társadalmi terhet okoznak. A hagyományos konzervatív gondolkodásmód, különösen bizonyos vallási szervezetek törekvése volt egy időben a teljes absztinenciára épülő szexuális edukáció. Azaz amíg nincs házasság, addig ne legyen szex se. Ennek ellentéte az átfogó szexuális edukáció, amely figyelembe veszi azt, hogy a 18 év alattiakban egy idő után vágyak keletkeznek, vagy idővel maguk is belebonyolódnak szexuális cselekvésekbe. A szexuális nevelés célja, hogy a gyerekek minél később és minél tudatosabban kezdjék a szexuális életüket, azaz fel legyenek vértézve annyira, hogy kiegyensúlyozott, érzelmileg és testileg is biztonságos szexuális kapcsolatokat alakítsanak ki.

A sztorik kockázatai

L. Ritók Nóra. Nyomor széle blog. 2021.06.27.

<https://nyomorszele.hvgblog.hu/2021/06/27/791-a-sztorik-kockazatai/>

A nélkülözés kihangosítása ugyanis érzékeny dolog, miközben nélkülözhetetlen, különben nem fognak tudni róla az emberek, és nem érhetünk el segítő kezeket sem. Az elején én sem éreztem még, mennyi veszélyt rejt magában. Ha az ember a nyilvánosság elé visz egy konkrét helyzetet, pl. egy mélyszegénységben élő gyerek vágyát, könnyen elindulhat feléjük egy extra figyelem, adakozás. Ugyanez történik, ha egy szegény család sikeres erőfeszítéseiről beszélünk, amivel próbálják az életüket fenntartani. Sokan úgy érzik, őket segíteni kell.

Újabb súlyos pénzeket vonnak el Iványi Gábor egyházától, nem köt köznevelési szerződést az Emmi a MET-tel

Cseke Balázs. Telex. 2021.06.28.

<https://telex.hu/belfold/2021/06/28/ivan-yi-gabor-egy-haz-met-koznevel-esi-intez-menyek-tamogatas-emmi-megvonta>

Maruzsa Zoltán államtitkár júniusban közölte Iványiékka, hogy a következő tanévre nem köt szerződést velük az Emmi a többlettámogatásokról, amit egyházi státuszuk elvesztése óta minden évben megkaptak a köznevelési intézményeknek járó központi támogatáson túl. 95 millió forinttól esik el így a MET, az egyház iskoláiba közel 2500 szociálisan hátrányos helyzetű gyerek jár.

Életmód, etnicitás, rassz: hogyan igazoljuk a romák elnyomását?

Kóczé Angéla. Mérce. 2021.06.27.

<https://merce.hu/2021/06/27/eletmod-etnicitas-rasz-hogyan-igazoljuk-a-romak-elnyomasat/>

A romákról nehéz statisztikailag megbízható információkat gyűjteni, mert a velük kapcsolatos demográfiai adatok sokszor hiányosak vagy pontatlanok, illetve gyakran vonakodnak romaként azonosítani magukat az állami szervek előtt. Ennek oka az a történelmileg megalapozott félelem, hogy az így gyűjtött adatokkal a hatóságok visszaélhetnek, azok diszkriminációhoz és erőszakhoz vezethetnek.

Ez a törvény vagy nagyon buta, vagy nagyon gonosz

Rác Johanna. Qubit. 2021.06.25.

<https://qubit.hu/2021/06/25/ez-a-torveny-vagy-nagyon-buta-vagy-nagyon-gonosz>

További közös pont a melegeket elutasító emberekben, hogy személyiségükben gyakran megjelenik a jobboldali tekintélyelvűség. Akikre ez a személyiségvonás jellemző, jobban engedelmeskednek az autoritásnak, agresszívebben lépnek fel a normaszegők ellen, hajlamosabbak megfelelni a konvencionális értékeknek, normáknak.

„Akik a vizsgálatokon ebben magasabb pontszámot érnek el, nagyobb szimbolikus fenyegetésnek élik meg a homoszexualitást, olyan jelenségnek, ami befolyásolja a mainstreamet, és végül eltüntetheti a heteroszexuális értékeket. Az ilyen típusú emberek sokkal inkább látják devianciának, ha valaki a saját neméhez vagy mindkét nemhez vonzódik”

Játékfüggő fiúk, önképzavaros lányok – pszichológus a ketyűhasználat miatti családi feszültségekről

Laky Zoltán. VálaszOnline. 2021.06.24.

<https://www.valaszonline.hu/2021/06/24/deliaga-eva-pszichologus-gyerekek-jatekfugges-interju/>

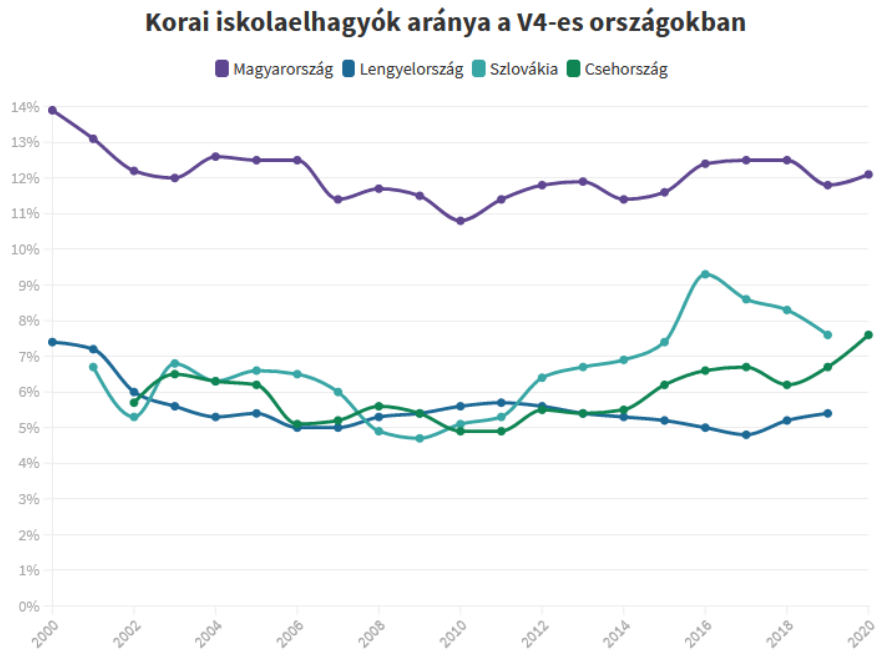
A lényegről nem akkor maradunk le, ha nem kapunk értesítéseket a telefonunkra, hanem amikor folyamatosan azokat nézzük – mondja a Válasz Online-nak Deliága Éva pszichológus. A ketyűhasználat már a világjárvány kitörése előtt gyakori feszültségforrás volt a családokban, de az elmúlt másfél év bezártsága és a digitális oktatás csak fokozta ezt, a szülőknek pedig előbb magukba kell nézniük, ha meg akarják oldani a problémát. A gyermekterapeuta elárulja, mihez kezdjünk, ha egy tizenéves fiú hajnalba nyúlóan játszik, hogy hogyan érdemes egy tinédzserlánnyal beszélni a károsnak vélt trendekről, amelyekre a közösségi médiából rákapott. Interjú.

Csökkennie kellett volna, de 10 év alatt még nőtt is az iskolai lemorzsolódás Magyarországon

Stubnya Bence. G7. 2021.06.24.

<https://g7.hu/adat/20210624/csockennie-kellett-volna-de-10-ev-alatt-meg-nott-is-az-iskolai-lemorzsolodas-magyarorszagon/>

Magyarországon 2010 és 2020 között 10,8-ról 12,1 százalékra nőtt az korai iskolaelhagyók aránya, de ahogy az az alábbi ábrán is látszik, a többi visegrádi országhoz képest még annak ellenére is nagyon rosszul áll az ország, hogy a 2000-es években volt egy kis javulás.

Teljes értékű életet mindenkinek

P. Szabó Dénes. Népszava. 2021.06.20.

https://nepszava.hu/3123515_teljes-erteku-eletet-mindenkinek

Nemcsak családi közösséget, de munkát is biztosít a Lámpás '92 Közhasznú Alapítvány az értelmi fogyatékkal élő embereknek. A héten Budapesten a közösség tagjai például a L'UMINA dizájnlámpacsaládót mutatták be, melyet a szervezet ellátottjai készítettek.

Az etnicizált szegénységről

Ladányi János. Élet és Irodalom. 2021.06.18.

<https://www.es.hu/cikk/2021-06-18/ladanyi-janos/az-etnicizalt-szegenysegrol.html>

A legutóbbi években az Európai Unió olyan posztkommunista országok egész sorát vette fel tagjai közé, ahol katasztrofális a romák szociális és emberi jogi helyzete, ahol a roma gyerekek egyharmada-fele szegregált iskolai körülmények között részesül alapfokú képzésben, és ahol a roma népesség mintegy fele hiperszegregáltan körülmények között él. A tömeges rabszolgaműt és más, igen fontos különbségek ellenére, úgy tűnik, hogy az európai romák és az afroamerikaiak kirekesztésének formája számos hasonlóságot mutat.

Az állam szabotálása miatt a strasbourgi bírósághoz fordultak

Magyar Helsinki Bizottság. 2021.06.21.

<https://helsinki.hu/az-allam-szabotalasa-strasbourggi-birosag-sztrajkjog/>

Elszabotálta a magyar állam a szociális ágazat 2020-ra tervezett gördülő sztrájkját, ezért a Szociális Ágazatban Dolgozók Szakszervezete (SZÁD) és három szakszervezeti tag az Emberi Jogok Európai Bíróságához (EJEB) fordult. A kormány eleve nem tett értékelhető ajánlatot a sztrájk idején a munkavállalóknak teljesítendő elégséges szolgáltatásra, majd a bíróság olyan hosszan vizsgálta a jogvitát, hogy a sztrájkot nem lehetett megtartani. Ha a sztrájkolni a gyakorlatban nem lehet, akkor valójában a sztrájkjog alapjogként nem is létezik. A panaszosokat a Magyar Helsinki Bizottság képviseli a strasbourgi eljárásban.

Elfogadás, vagy kirekesztés

L. Ritók Nóra. Nyomor széle blog. 444. 2021.06.13.

<https://nyomorszele.hvgblog.hu/2021/06/13/789-elfogadas-vagy-kirekesztes/>

És ezzel a törvényjavaslattal kapcsolatban is azt gondolom, hogy nem jó út a tiltás. Abból csak tragédiák születnek. Elfajítás. Gyűlölet és kirekesztés. És akkor nem látható meg a másokban a jó. Amire építhetünk. De eljuthatunk-e valaha erre a szintre?

Magyarország majdnem száz hellyel került hátrébb a gyermekjogi indexen

Sárosi Péter. 444. 2021.06.11.

<https://pendulum.444.hu/2021/06/11/milyen-hatassal-jart-oroszorszagban-a-fidesz-által-modellkent-hasznalt-homofob-torveny>

A törvény egyik, az indoklásban persze nem szereplő, de legriasztóbb közvetett hatása az volt, hogy legitimálta az LMBTQ közösséggel szembeni diszkriminációt és erőszakot. Alexander Kondakov a European Journal of Criminology című szakfolyóiratban megjelent elemzése szerint 2011 és 2016 között a bírósági iratokból 297 olyan bűncselekményre derült fény, amelynek az áldozata ebbe a közösségbe tartozott. A gyűlöletbűncselekmények számában jelentős növekedés volt tapasztalható 2013 után, 2015-re számuk megkétszereződött.

A romák rasszizálása és rasszista elnyomása

Kóczé Angéla. 2021.06.06.

<https://ujegyenloseg.hu/a-romak-rasszizalasa-es-rasszista-elnyomasa/>

A romákkal kapcsolatos tanulmányok archívumainak vizsgálata és újraértelmezése mellett a kritikai rasszelmélet olyan elemzési keretet, módszertant és nyelvet biztosít, amely képes az elnyomások és rasszizálódás rendszereit alaposan megvizsgálni, és a rasszról nemcsak mint identitásról, hanem mint felső nyomásra kialakult és folyamatosan változó, hierarchikus társadalmi kategóriáról gondolkodni.

Újraosztott szerepek, kiszervezett gyerekek

Szalai Anna. Népszava. 2021.06.04.

https://nepszava.hu/3121890_ujraosztott-szerepek-kiszervezett-gyerekek

Újraosztják a szerepeket a hazai gyermekvédelemben. Az Orbán-kormány által több, mint egy évtizede elindított átalakítás egy részét – például a nagy létszámú gyermekotthonok kiváltását, a fenntartói, felügyeleti feladatok szétválasztását, a családból kiemelt gyerekek nevelőszülőknél való elhelyezését – a szakmai is üdvözölte. Az intézmények és nevelőszülői hálózatok fenntartóváltása sem lett volna ellenükre, hiszen az állam nem a legjobb gazda, de az egyenlőtlen feltételek mellett lebonyolított versenyfutás a feladatokért ma már inkább vesszőfutásra hasonlít, ahol se az önkormányzatoknak, se a civil szervezeteknek nem osztanak lapot.

Magyarország majdnem száz hellyel került hátrébb a gyermekjogi indexen

Szabad Európa. 2021.06.03.

<https://www.szabadeuropa.hu/a/magyarorszag-tobb-mint-szaz-hellyel-kerult-lejjebb-a-gyermekjogi-indexen/31288397.html>

Magyarország a tavalyi 44. helyről idén a 141. helyre került a holland KidsRights nevű civil szervezet éves gyermekjogi indexén. A visszaesés oka a roma gyermekek elleni diszkrimináció. A koronavírus-járvány világszerte súlyos hatással volt a gyermekek jogaira. Egy jogvédő csoport június 3-án közzétett éves felméréséből kiderült, hogy a fiatalokra akár generációs katasztrófa is várhat, ha a kormányok nem cselekednek időben.

Nem létezik a magyar középosztály, amelyet a Fidesz 2010 óta erősíteni akar

Pogátsa Zoltán. 2021.06.04.

<https://g7.hu/kozelet/20210604/nem-letezik-a-magyar-kozeosztaly-amelyet-a-fidesz-2010-ota-erositeni-akar/>

Az akkori magyar középosztály európai értelemben az alsó társadalmi osztályhoz tartozott, nem élhetett tehát – ahogy mondani szokták – 'középosztályhoz méltó' életet. Kissé leegyszerűsítve, ám a lényegét mégis megragadva: a magyar társadalom közepe úgy élt, ahogy a nyugati társadalmak szegényei.

Az egyik tanulság tehát mindebből, hogy a nem létező középosztályra nem támaszkodhat egy ország. Itt bizony pontosan azokra a társadalompolitikai eszközökre lenne szükség az alsó hét magyar jövedelmi tized középosztályosításához, amelyeket a miniszterelnök a jóléti állam alapelemeiként elutasít. Ezek az egyenlően jó minőségű ingyenes állami oktatási és egészségügyi rendszerek, a szociálpolitika, a lakáspolitikai, a közösségi közlekedés és a magas minőségű közmédia.

Kétszer annyian hívták családon belüli erőszak miatt tavaly a segélyvonalakat, mint korábban

Népszava. 2021.06.02.

https://nepszava.hu/3121727_ketszer-annyian-hivtak-csaladon-beluli-eroszak-miatt-tavaly-a-segelyvonalakat-mint-korabban

A tavalyi évben 3 visszatérő vagy jelentős téma csúcsonódott ki: a koronavírus hatásai, a kirekesztés, valamint a szexuális visszaélés és kizsákmányolás kérdése - írta a tavalyi évről készített gyermekjogi összefoglalójában a Hintalovon Alapítvány. A szervezet megállapításai között szerepel, hogy a családok több időt töltöttek együtt, de a járvány rendkívül megszűrte a társas kapcsolatokat, és az így megváltozott közelség és távolság új kihívásokat állított mindenki elé. "A segélyvonalak forgalma megduplázódott, 2020 márciusában 1,5-szer annyi családon belüli bántalmazásról érkezett bejelentés a rendőrséghez, mint az előző év azonos hónapjában."

Azokat támadja az EMMI, akik a bántalmazott gyerekekért állnak ki

TASZ. 2021.06.01

<https://ataszjelenti.444.hu/2021/06/01/azokat-tamadja-az-emmi-akik-a-bantalmazott-gyerekekert-allnak-ki>

Az ombudsman újabb vizsgálatot indított az intézményben, a májusban megjelent jelentése pedig azt látszik igazolni, hogy minimális javulás történt, az előírt személyi létszámot épp teljesíteni tudja az intézmény, de érdemi előrelépés nincs. A fiatalok emberhez méltatlan környezetben, takarítatlan szobákban, a közeli börtönből leselejtezett vaságyakon alszanak. A drogfüggőség miatt intézetbe került, pszichés problémákkal küzdő gyerekek számára továbbra sincs drogrehabilitációs ellátás, a legközelebbi pszichiátriáról is terápiás beavatkozás nélkül dobják ki őket. Oktatásuk lényegében nincs, az agresszió folyamatosan jelen van.